

Åryds Friskola

Rektorn vid Åryds Friskola

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Åryds Friskola
i Karlshamns kommun

Tillsyn i Åryds Friskola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlshamns kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Åryds Friskola besöktes av Skolinspektionen den 26 mars 2013.

Fakta om skolan

Åryds Friskola är en fristående grundskola i samhället Åryd i Karlshamns kommun. Huvudmannen är Åryds Friskola, ideell förening. I december 2007 beslöt Karlshamns kommun att lägga ner Åryds enda kommunala grundskola. En interimsstyrelse för Åryds Friskola lämnade då in en ansökan om att få starta friskola i Åryd. Ansökan beviljades av Skolinspektionen och Åryds Friskola startade hösten 2009 med tillstånd att bedriva förskoleklass, årskurs 1-6 samt fritidshemsverksamhet (Dnr 43-2008:1 403). Enligt tillståndet är skolans inriktning allmän och skolans profil hälsa, natur och miljö. Utomhuspedagogik och hållbar utveckling uppges också, enligt dokument från skolan och vid intervjuerna, vara en viktig del av skolans pedagogiska verksamhet.

Rektor som tillträdde sin tjänst som rektor november 2012 har varit anställd på skolan sedan den startade 2009. Hon ansvarar för samtliga verksamhetsformer samt undervisar delar av sin tjänst. Vid tillfället för tillsynen går 32 elever på skolan varav 3 är inskrivna i förskoleklassen och 26 elever är inskrivna på fritidshemmet. Skolan är organiserad i tre åldersintegrerade klasser, F-1, 2-3 samt 4-6. Skolan har tre och en halv tjänst lärare samt en specialpedagog på 20 procent.

Skolan redovisar måluppfyllelsen för årskurs 3 där det framkommer att en elev inte når målen i svenska. I årskurs 6 når alla eleverna målen i alla ämnen.

Helhetsbedömning

Åryds Friskolas storlek möjliggör ett nära samarbete mellan elever och personal. Tillsynen visar att under den tid som rektor tjänstgjort på skolan i egenkap av rektor har hon både inlett och driver utvecklingsarbete på flera områden. Det framgår av intervjun att rektorn har god kunskap om de nationella styrdokumenterna och tar ansvar som pedagogisk ledare för att utveckla verksamheten. Bilden bekräftas i intervjun med huvudmannen som uppger att styrelsen har stort förtroende för rektorns arbete. Skolan identifierar elever i behov av stöd och genom tidiga insatser i de tidiga skolåren når eleverna i årskurs 6 hundra procentig måluppfyllelse.

Skolan saknar dock en plan mot kränkande behandling som motsvarar författningarnas krav. Likaså bör pedagogerna få möjlighet att tillsammans analysera

och utveckla innehållet av nuvarande åtgärdsprogram så att de tydligt anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Betyg och bedömning är en grannlaga uppgift som kräver mycket diskussioner både i arbetslaget men också med kollegor på andra skolor. Skolans litenhet är både en styrka och svaghet. I dagsläget finns inga kontakter med andra betygsättande skolor. Därmed går skolan och lärarna miste om samverkan och dialog kring sådant som kan främja skolutveckling och utmana tankemönster, något som Skolinspektionens kvalitetsgranskning, Rektors pedagogiska ledarskap, också pekade på. Vidare bör skolan se över utformningen och innehållet i de individuella utvecklingsplanerna så att eleverna ges möjlighet att nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så lång som möjligt. Ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av skolans processer säkerställer att skolans arbete sker i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Åryds Friskola att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Åryds Friskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Enligt författningarna ska det för varje skolenhet/verksamhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

På Åryds Friskola finns en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och enligt rektor är den känd av eleverna. På skolan genomförs viss kartläggning av riskplatser genom enkätintervjuer av barn och föräldrar. Men de åtgärder som behöver vidtas utifrån den aktuella kartläggningen framgår inte av planen. Skolan saknar idag åtgärder utifrån en aktuell kartläggning av verksamhetens specifika behov. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Mot bakgrund av ovanstående ska rektor se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Föfattning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Åryds Friskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska rektor se till att beslut om åtgärdsprogram fattas och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjun med rektor framkommer att skolan identifierar elever i behov av särskilt stöd och att åtgärdsprogram upprättas. Skolan har tillgång till specialpedagog som arbetar aktivt med eleverna men också handleder lärarna. Rektor uppger att arbetet med åtgärdsprogram är under utveckling och att skolan i större utsträckning och tydligare måste beskriva elevens behov och hur skolan ska arbeta för att eleven ska nå målen. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anger inte tillräckligt konkreta åtgärder och saknar tydlig koppling till kunskapskraven i kursplanerna. I en del åtgärdsprogram anges att eleven ska nå E-nivån eller att komma ifatt men det står inte vilka kunskapsmål som eleven ska arbeta mot. Även åtgärderna är vagt beskrivna, till exempel står att eleven ska ha extra undervisning i ett ämne eller att man ska gå igenom en viss bok. I åtgärdsprogrammen anges inte hur de ska följas upp och utvärderas och besvärshänvisning saknas.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudmannen se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Föfattning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Åryds Friskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven
- Se till att av de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Av de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Av de dokument som Skolinspektionen tagit del av och av intervjun med rektor framgår att Åryds Friskola befinner sig i ett utvecklingsskede kring dokumentationen av elevernas kunskapsutveckling. Skolan är på väg att ansluta till Karlshamns kommuns digitala verktyg men arbetet har inte påbörjats ännu. Av intervjun med rektor framgår att det idag inte finns några gemensamma rutiner för hur man ska skriva omdömen och att rektor anser att nuvarande omdömen inte är fullgoda. Vid Skolinspektionens dokumentgranskning framkom variation i kvaliteten på omdömena i förhållande till författningarna. Det finns exempel på omdömen med god koppling till kursplanernas kunskapskrav men många omdömen har ingen eller svag koppling till kursplanernas kunskapskrav. Till exempel står det att eleven är på väg att nå målet utan att det framgår vilket mål som avses och att eleven ska öva mer. I några individuella utvecklingsplaner finns exempel på vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt men i andra omdömen saknas framåtsyftande formuleringar.

Mot bakgrund av ovanstående ska huvudmannen se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eleverna får undervisning i. Av de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Åryds Friskola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Tillsynen visar att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete. Rektor som tillträdde sin tjänst november 2012 uppger att hon har som ambition att skapa rutiner och arbetsformer för uppföljning och utvärdering. Skolan har en sammanställning över elevernas resultat i samtliga årskurser men saknar enligt rektor och huvudman dokumenterad analys av utvecklingsområden och förslag på förbättringsåtgärder.

Mot bakgrund av ovanstående ska rektor säkerställa att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Författning

4 kap. 4 § första stycket skollagen

4 kap. 6, 7 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Tommy Månsson och utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Sääw
Utredare

Litza Aschan
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).